

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Π.3.2.5 *Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης*

**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
Β' Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών
Σπουδών**

**Θεματική ενότητα:
Σαπφώ, «Ποικιλόθρον' ἀθανάτ'» (1D, 191P)**

**Τίτλος:
«Αθάνατη Αφροδίτη»**

Συγγραφή: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΤΖΩΡΟΥ

Εφαρμογή: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΤΖΩΡΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

Θεσσαλονίκη 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εργάζεται για την ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού
& Αθλητισμού

MIS: 296579 – Π.3.2.5: Πιλοτική εφαρμογή σεναρίων

Β' Λυκείου Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών «Αθάνατη Αφροδίτη»

Σελίδα 2 από 30

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Tίτλος

Αθάνατη Αφροδίτη

Εφαρμογή σεναρίου

Βασιλική Μαντζώρου

Δημιουργία σεναρίου

Βασιλική Μαντζώρου

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Tάξη

Β' Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών.

Χρονολογία

Φεβρουάριος-Μάρτιος 2015

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ανθολόγιο Αρχαϊκής Λυρικής Ποίησης: Σαπφώ, Απ. 14: «ποικιλόθρον' ἀθανάτ'»
(1D, 191P).

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία [Λύκειο]

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από μετάφραση)

Νεοελληνική Γλώσσα

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Μουσική

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

αυτού στη Γ' Γυμνασίου με τον τίτλο «Λυρική Ποίηση» από ανθολόγιο ως αρχαιοελληνικό κείμενο από μετάφραση..

Γενικά, το μάθημα έχει στόχο να φέρει τους μαθητές του Λυκείου σε επαφή με ένα είδος της αρχαίας ποίησης με το οποίο δεν έχουν έρθει σε επαφή μέχρι τώρα και να τους οδηγήσει σε συγκρίσεις με ανάλογες μορφές της σύγχρονης ποίησης.

Ωστόσο, στην πράξη η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος παρεμποδίζεται από μια σειρά εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων που συνδέονται με τις παθογένειες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.
Ειδικότερα:

1. Η εξετασιοκεντρική δομή του ελληνικού Λυκείου εξωθεί στο να διδάσκεται ό,τι είναι χρήσιμο για τις εξετάσεις. Τα σχολεία λειτουργούν με όρους των φροντιστηρίων με την ανοχή, αν όχι και την ενίσχυση, των γονέων. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα ψυχοκτόνο σύστημα που οδηγεί στη γνωστική σύνθλιψη των μαθητών με την αποθέωση της αποστήθισης και την απαξίωση της κριτικής σκέψης. Ο μαθητής αποστηθίζει γνώσεις τις περισσότερες από τις οποίες έχει λησμονήσει μετά από ένα μικρό χρονικό διάστημα, ενώ το σχολείο προσκολλάται σε τυποποιημένες μαθησιακές διαδικασίες που κοντά στα άλλα ενισχύουν τον ατομισμό σε βάρος της συνεργατικότητας, της συλλογικότητας και της δημιουργικότητας. Τέλος, η χρησιμοθηρική νοοτροπία έχει αλλοτριώσει και τους ίδιους τους μαθητές, με αποτέλεσμα να είναι αρνητικοί σε οτιδήποτε υπερβαίνει τα ζητούμενα των εξετάσεων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

στοιχεία αξιολογεί και επιλέγει εκείνα που αυτός θεωρεί σημαντικά προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την επιτυχή ολοκλήρωση μιας δραστηριότητας.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Αναμένεται οι μαθητές:

- Να συνδέσουν το παρόν με το παρελθόν.
- Να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο εξέφραζε τα συναισθήματά του ο άνθρωπος της αρχαιότητας και να τον συγκρίνουν με τον σημερινό.
- Να αντλούν από τον πνευματικό πολιτισμό, αρχαίο και νεότερο, ερεθίσματα για την κριτική αντιπαράθεση με το σύγχρονο περιβάλλον.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Αναμένεται οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν τους διαλεκτικούς τύπους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και τις μεταξύ τους διαφορές.
- Να κατανοήσουν τη διαχρονική εξέλιξη του όρου λυρικός.
- Να παρακολουθήσουν και να εκτιμήσουν την εξέλιξη της σκέψης και της έκφρασης της λυρικής ποίησης σε σχέση με τα ομηρικά έπη που προηγήθηκαν και τα είδη που ακολούθησαν (ιστορία, τραγωδία, ρητορική, φιλοσοφία),

Γραμματισμοί

Αναμένεται οι μαθητές:

- Να αξιοποιούν τις ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες.
- Να ασκηθούν στον διάλογο, στη σύγκριση κειμένων, την κριτική αποτίμησή τους και την εξαγωγή προσωπικών συμπερασμάτων, αλλά και στην παραγωγή προφορικού ή γραπτού λόγου σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο. ..

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

εργάζομε για την επόμενη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

προβούν σε δομικού τύπου παρατηρήσεις σχετικά με τη μορφή του ποιήματος και, τέλος, το συγκρίνουν με άλλους κλητικούς ύμνους που ανιχνεύουν στο έπος και συγκεκριμένα με την προσευχή του Χρύση και του Αίαντα . Τέλος, συμπληρώνουν τις γνώσεις τους για τη θεά Αφροδίτη, ερχόμενοι σε επαφή και με ένα πλουσιότατο εικονιστικό υλικό το οποίο συλλέγουν από τον ιστότοπο [Theoi Greek Mythology](#) από τον οποίο προσεγγίζουν και αρχαίες πηγές.

Στο [4^ο Φύλλο Εργασίας](#) διερευνώνται οι συγγένειες της Σαπφώς με ομοτέχνους της, τον Οδ. Ελύτη, τη Μ. Πολυδούρη και την Κική Δημουλά. Αρχικά, διαβάζουν δυο βιβλιοκρισίες της εποχής που επανακυλοφόρησε η απόδοση των ποιημάτων της Σαπφώς από τον Οδ. Ελύτη (1996), διαβάζουν όσα ποιήματα του ποιητή περιέχονται στο Σπουδαστήριο του Νέου Ελληνισμού και εμπνεόμενοι από αυτά δημιουργούν κολάζ εικόνων στο οποίο θα αξιοποιούν και στίχους των δύο ποιητών.

Κατόπιν, διαβάζουν συγκεκριμένα ποιήματα της Μ. Πολυδούρη και της Κ. Δημουλά και τα συγκρίνουν με τη Σαπφώ με άξονα αναφοράς τον λυρισμό

Τέλος, ακούνε επιλεγμένα μελοποιημένα ποιήματα της Σαπφώς και με τη χρήση συγκεκριμένου ελεύθερου λογισμικού (Audacity) δημιουργούν τη δική τους μουσική εκδοχή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

χρονογραμμή σας με φωτογραφικό υλικό που θα επιλέξετε από το διαδίκτυο.

Ζητήθηκε τελικά παρουσίαση σεPowerPoint,όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

- β. Χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου ή άλλο διαδικτυακό εργαλείο του οποίου γνωρίζετε τη χρήση θα κατασκευάσετε διάγραμμα των παραγόντων που επέδρασαν στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της αρχαϊκής λυρικής ποίησης.

Η δραστηριότητα δεν πραγματοποιήθηκε.

3. Έπος ή Λυρική ποίηση: Αφού μελετήσετε τα χαρακτηριστικά των δύο γραμματολογικών ειδών που δίνει ο Ι. Ν. Καζάζης με μεγάλη ευκρίνεια εδώ, να ετοιμάσετε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο κατάλληλο να χρησιμεύσει σε αγώνα αντιλογίας-επιχειρηματολογίας, δηλώνοντας οι μισοί την προτίμησή σας στο έπος και οι υπόλοιποι στη λυρική ποίηση.

Οι μαθητές κράτησαν σημειώσεις και μπόρεσαν να ανταποκριθούν στα ζητούμενα της δραστηριότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εργάζομε για την επένδυση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Να καταρτίσετε πίνακα με τη θεματολογία των ποιημάτων της Σαπφώς με την ακόλουθη μορφή :

ΘΕΜΑ	ΣΤΙΧΟΣ

Η δραστηριότητα αυτή εντυπωσίασε τους μαθητές, κάποιοι μάλιστα εντόπισαν το γεγονός ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τους στίχους που βρήκαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η προσπάθεια κινήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Υποθέστε ότι γράφετε μία σύντομη κριτική σε ένα ηλεκτρονικό φιλολογικό περιοδικό (για να πάρετε μια ιδέα σχετικά με τη δομή τους δείτε [«Η λέξη»](#), [«Ο αναγνώστης»](#) και [“Poema”](#)) σχετικά με την ποίηση της Σαπφώς. Να παρουσιάσετε το ειδικότερο θέμα: «Η λειτουργία του επιθέτου στην ποίηση της Σαπφώς»

Η δραστηριότητα δεν πραγματοποιήθηκε και λόγω οικονομίας χρόνου και επειδή κρίθηκε ότι οι μαθητές δε θα μπορούσαν να την αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά.

3. Η Ωδή στην Αφροδίτη αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κλητικού ύμνου.

Ανατρέξτε στην [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#) όπου θα βρείτε την κατά κώλα μεταγραφή του κειμένου που θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε τη διάρθρωσή του. Διαβάστε από [εδώ](#) τις παρατηρήσεις του Bowra για το συγκεκριμένο κείμενο στο έργο του *Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση*.

Να αντιγράψετε και να επικολλήσετε μία από τις δύο μεταφράσεις της ωδής της επιλογής σας. Να διακρίνετε τα μέρη του κλητικού ύμνου, χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (*Εισαγωγή Σχολίου, Παραπομπή, αλλαγή χρωματισμού, γραμματοσειράς κλπ.*) Επίσης, να πειραματιστείτε, αλλάζοντας τη σειρά των μερών του κλητικού ύμνου και σχολιάζοντας τις αλλαγές.

Χρησιμοποιώντας τη μηχανή αναζήτησης της Google, να εντοπίσετε την προσευχή του Χρύση στη ραφωδία Α της «Ιλιάδας» (Α στιχ. 34-43) και του Αίαντα προς τον Δία στη ραφωδία Ρ της «Ιλιάδας» (Ρ 645-650). Κατόπιν, να

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

παραθέσετε τις μεταφράσεις των τριών προσευχών σε πίνακα και με βάση αυτόν να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές τους.

ΣΑΠΦΩ	ΧΡΥΣΗΣ	ΑΙΑΝΤΑΣ

Οι μαθητές εντόπισαν τα ζητούμενα στοιχεία, και μπόρεσαν να ανταποκριθούν με επιτυχία στο κομμάτι της σύγκρισης των τριών προσευχών. Όμως η προσέγγισή τους υπήρξε μάλλον επιφανειακή και λιγότερο ουσιαστική.

4. Να εισέλθετε στον παρακάτω δικτυακό τόπο [Theoi](#). Εδώ θα βρείτε ενδελεχή στοιχεία για την Αφροδίτη, στηριγμένα σε παραπομπές σε αρχαία κείμενα. Επίσης, θα βρείτε εικόνες της θεότητας από την αγγειογραφία και αγάλματά της. Αφού συγκεντρώσετε όσα περισσότερα στοιχεία μπορείτε και όσα ο χρόνος σας επιτρέπει, να συγκρίνετε την εικόνα της θεότητας με αυτή που παρουσιάζει η Σαπφώ σε ένα σύντομο κείμενο κατάλληλο για να δημοσιευθεί στο ιστολόγιο του σχολείου με τίτλο: «Η Αφροδίτη της Σαπφώς».

Οι περισσότερες ομάδες αρκέστηκαν σε μια παρουσίαση των στοιχείων που εντόπισαν από τον ιστότοπο, χωρίς να τα επεξεργαστούν κριτικά .

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

ΟΙ ΣΥΝΑΦΕΙΕΣ

- Το 1984 πρωτοκυκλοφόρησε το βιβλίο του Οδυσσέα Ελύτη με τίτλο: *Σαπφώ*, μια προσπάθεια ανασύνθεσης και απόδοσης των ποιημάτων της από τον νομπελίστα ποιητή μας.. Για την επανέκδοσή του διαβάστε δύο βιβλιοκριτικές που θα βρείτε [εδώ](#) κι [εδώ](#). Κατόπιν, να εισέλθετε στον ιστότοπο του [Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού](#) και να διαβάσετε τα ποιήματα του Ελύτη που ανθολογούνται εκεί. Κατόπιν, να δημιουργήσετε ένα κολάζ εικόνων που θα επιλέξετε ελεύθερα από το διαδίκτυο με θέμα «Ο Ελύτης και η Σαπφώ» στο οποίο θα αξιοποιείτε και στίχους των δύο ποιητών. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το [Vuvox](#) ή το [PhotoCollage](#) ή όποιο άλλο εργαλείο του οποίου τη χρήση γνωρίζετε.
- Να εντοπίσετε τα ποιήματα [«Μόνο γιατί μ' αγάπησες»](#) της Μαρίας Πολυδούρη και [«Πληθυντικός αριθμός»](#) της Κικής Δημουλά και να τα διαβάσετε. Να διαβάσετε, επίσης, το απόσπασμα από το δοκίμιο του Αγγ. Τερζάκη, [«Ο ματωμένος λυρισμός»](#) που αναφέρεται στην ποίηση της Μ. Πολυδούρη και τις [τις κριτικές στον Τύπο](#) για τις ποιητικές συλλογές της Κικής Δημουλά. Τέλος, αφού αντιγράψετε κι επικολλήσετε στον παρακάτω πίνακα θα συγκρίνετε τα τρία ποιήματα από την άποψη του λυρισμού, αφού λάβετε υπόψη σας και όσα γράψατε στη δραστηριότητα 1 στο πρώτο Φύλλο Εργασίας.

ΣΑΠΦΩ	ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ	ΔΗΜΟΥΛΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

--	--	--

3. Αρκετά από τα ποιήματα της Σαπφώς έχουν μελοποιηθεί. Να αναζητήσετε και να ακούσετε ενδεικτικά τα ακόλουθα μελοποιημένα :

- [«Κέλομαι σε Γογγύλα»](#). Μουσική: Μάνος Χατζηδάκης, εκτέλεση: Νένα Βενετσάνου.
- [«Οσα άστρα γύρω βρίσκονται»](#). Μουσική: Νίκος Ξυδάκης, εκτέλεση: Ελευθερία Αρβανιτάκη.
- [«Γρήγορα η ώρα πέρασε»](#). Μουσική: Νίκος Ξυδάκης, εκτέλεση: Ελευθερία Αρβανιτάκη.
- [«Σαπφώ»](#). Μουσική: Δημήτρης Παπαδημητρίου, εκτέλεση: Ελευθερία Αρβανιτάκη.
- [«Νυχτωδία»](#). Μουσική: Μιχάλης Τερζής, εκτέλεση: Νένα Βενετσάνου.

Χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου [Audacity](#) να αποκόψετε, να αντιγράψετε, να ενώσετε τα αρχεία ήχου ή να κάνετε μίξη σε ήχους, δημιουργώντας το δικό σας μουσικό κομμάτι για όποιο ποίημα της Σαπφώς επιλέξετε.

Από το αυτό το Φύλλο Εργασίας έγινε μόνο η δεύτερη δραστηριότητα. Οι μαθητές εντόπισαν και παρέθεσαν τα ποιήματα, έκαναν προσπάθεια για κάποια σύγκριση, η οποία όμως εξαντλήθηκε στο επίπεδο των θεμάτων..

Η διδασκαλία του σεναρίου έληξε με το να ακουστούν από τους μαθητές τα μελοποιημένα ποιήματα της Σαπφώς που προτείνονται.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

εργάρισμα για την περιοχή

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο θα μπορούσε να εμπλουτιστεί διερευνώντας τις επιδράσεις της Σαπφώς στη λατινική ποίηση και συγκεκριμένα στις [«Ηοωίδες»](#) (“Epistulae” vel “Heroides”) του Οβιδίου και να συνδυαστεί με το μάθημα των Λατινικών. Ακόμα, θα μπορούσε να διευρυνθεί ως Ερευνητική Εργασία που θα ασχολούνταν με τις γυναικείες ποιητικές μορφές ανά τους αιώνες ή με το θέμα του έρωτα.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ενδεχομένως, το σενάριο να φαίνεται λίγο περισσότερο καθοδηγητικό από όσο πρέπει με την έννοια ότι πολλές πηγές-κείμενα, δίδονται με υπερσυνδέσεις. Αυτό γίνεται για λόγους οικονομίας χρόνου και για να δοθεί έμφαση όχι στον εντοπισμό αλλά στην κριτική επεξεργασία των πηγών. Πιθανότατα να δημιουργήσει κάποιες δυσκολίες το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου και να υπάρξει περαιτέρω απώλεια χρόνου, αν η χρήση του δεν είναι γνωστή στους μαθητές. Ακόμη, πρόβλημα αποτέλεσε το γεγονός ότι στα ελληνικά δεν υπάρχουν συγκεντρωμένα σε μετάφραση τα ποιήματα της Σαπφώς σε αξιόπιστους ιστότοπους, ενώ δε θεωρήθηκε χρήσιμη η προσέγγισή τους μέσω μεταφράσεων στα αγγλικά ή σε άλλη γλώσσα.

Δυσκολίες στην εφαρμογή του σεναρίου δημιούργησε το γεγονός ότι η διδασκουσα δε δίδασκε το συγκεκριμένο μάθημα, αλλά λειτούργησε «αλεξιπτωτικά». Θεωρούμε ότι η ανταπόκριση των μαθητών θα ήταν μεγαλύτερη, αν οι συνθήκες διδασκαλίας ήταν διαφορετικές. Επίσης, μεσολάβησε αρκετό χρονικό διάστημα μεταξύ της ολοκλήρωσης της εκπόνησης των δραστηριοτήτων και της τελικής παρουσίασής τους, πράγμα που επιβλήθηκε, όμως, από τις γενικότερες συνθήκες που επικράτησαν κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στη σχολική πρακτική.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Τέλος, θεωρούμε ότι χρήσιμο θα ήταν να επανεξεταστεί η εκπόνηση σεναρίων που εκτείνονται σε αρκετές ώρες, όπως το παραπάνω, γιατί είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθούν σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, καθώς προσκρούει στη σχολική πραγματικότητα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bowra, C. M. 1980 – 1982. *Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση* I-II. Μτφρ. I. N. Καζάζης, Αθήνα: MIET, τόμ. A', 17 – 37.

http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/education/lyric/support/grammatologika/0_1.html

Σκιαδάς, Αρ. *Αρχαικός Λυρισμός* I-II: ²1999 – 2000 [¹1979-1981]. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Snell, B. 2009 (4^η ανατ.). *H ανακάλυψη του πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης*. Μτφρ. Δ. Ι. Ιακώβ. Αθήνα: MIET.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ